

**VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Rev-823/05
Banja Luka 09. 02. 2007.**

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija, Petra Bajića, kao predsjednika vijeća, Darka Osmića i Dragoslava Lukića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Z. J. iz D., zastupanog po punomoćniku O. D., advokatu iz B., protiv tužene Zanatsko, proizvodno, uslužne i prometne zadruge B. D., zastupane po direktoru Č. M., radi isplate, odlučujući o reviziji tužene, protiv presude Okružnog suda u D. Gž-198/04 od 14. 7. 2005. godine, na sjednici održanoj 09. 02. 2007. godine donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u D. P-559/02 od 03. 12. 2003. godine, naloženo je tuženoj da tužitelju isplati iznos od 11 428,90 KM sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos počev od 04. 5. 2002. godine do isplate, kao i da mu naknadi troškove postupka u iznosu od 3 592,00 KM, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom izvršenja.

Sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva koji se odnosi na zakonsku zateznu kamatu i troškove postupka tužitelj je odbijen.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u D. Gž-198/04 od 14. 7. 2005. godine, žalba tužene je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremeno izjavljenom revizijom, drugostepenu odluku pobija tužena zbog, kako to navodi u reviziji, povreda odredaba parničnog postupka iz člana 209. Zakona o parničnom postupku koja je učinjena u postupku pred drugostepenim sudom i pogrešne primjene materijalnog prava, uz prijedlog da se revizija usvoji, ukine drugostepena odluka i predmet vrati na ponovno suđenje ili da se revizija usvoji i osporena odluka preinači tako da se tužbeni zahtjev odbije.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Tužbom u ovoj parnici tužitelj zahtijeva da mu tužena isplati iznos od 11 428,90 KM sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima postupka na ime sredstava uložениh u dovršenje stana koji je bila dužna izgraditi tužena.

Raspravljući o ovako postavljenom tužbenom zahtjevu prvostepeni sud je utvrdio: da su tužena i Ž. S. zaključili ugovor o građenju dana 30. 12. 1991. godine kojim se tužena obavezala da izgradi jedan dvosobni stan površine 66 m² prema projektnoj dokumentaciji za cijenu od 1 647 360,00 tadašnjih dinara, da je Ž. S. izvršio svoje obaveze iz ugovora, da je rok završetka radova bio maj 1992. godine, da tuženi nije dovršio taj stan do faze u kom se stan mogao preuzeti i useliti, da je Ž. S. sa tužiteljem 13. 10. 2000. godine zaključio ugovor o poklonu, a naknadno 11. 6. 2001. godine ugovor o cesiji kojim je na tužitelja prenio svoje potraživanje prema tuženom, da je tuženi kao dužnik uredno obaviješten o ugovoru o cesiji, da tuženi ni nakon traženja tužitelja nije preduzeo nikakve radnje za dovršetak stana, da je tužitelj kao

primalac-cesionar sam preduzeo radove za dovršenje stana i da vrijednost preduzetih radova iznosi 11 428,90 KM.

Imajući u vidu ovako utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud je obavezao tuženu da tužitelju naknadi iznos od 11 428,90 KM smatrajući da tužena nije izvršila svoje obaveze iz osnovnog ugovora o građenju pozivajući se na članove 220., 221. i 222. Zakona o obligacionim odnosima.

Odlučujući o žalbi tužene drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja i pravno shvatanje prvostepenog suda i žalbu odbio kao neosnovanu.

Odluke nižestepeni sudova su pravilne.

Neosnovano tužena navodi u reviziji da je drugostepeni sud propustio ocijeniti ugovor o cesiji zaključen između Ž. S. kao ustupioca potraživanja i tužitelja kao prijemnika potraživanja iz ugovora o građenju zaključenog između tužene i Ž. S. U osporenoj odluci drugostepeni sud je izrazio stav da je ugovor o cesiji valjan i u tom pogledu prihvatio obrazloženje prvostepenog suda. Predmetnim ugovorom o cesiji Ž.S. nije prenio pravo svojine stana na tužitelja, nego potraživanje iz ugovora o građenju koji su zaključili Ž. S. i tužena. Iz tih razloga neosnovana je tvrdnja iz revizije da je prenosom potraživanja prestala mogućnost prenošenja prava po osnovu isplate. Iako je ova formulacija u reviziji nejasna, pretpostavka je da revident smatra da je prenosom potraživanja koje se sastoji u obavezi tuženog da izgradi stan do faze useljivosti, prestalo pravo tužitelja (primaoca potraživanja) da zahtijeva dovršenje tog stana.

Članom 436. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85 i 57/89, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96 i 39/03 – u daljem tekstu: ZOO) propisano je da povjerilac može ugovorom zaključenim sa trećim prenijeti na ovog svoje potraživanje..., a članom 438. istog zakona da za prenos potraživanja nije potreban pristanak dužnika, ali je ustupalac dužan obavijestiti dužnika o izvršenom ustupanju. Ispunjenje izvršeno ustupiocu prije obavještenja o ustupanju punovažno je i oslobađa dužnika obaveza, ali samo ako nije znao za ustupanje, inače obaveza ostaje i on je dužan da je ispuni prijemniku.

U konkretnoj situaciji, ustupilac (S.) i prijemnik (tužitelj) su o ustupljenom potraživanju uredno obavijestili dužnika aktom od 16. 4. 2002. godine o čemu postoji dokaz u spisu, što znači da je dužnik dužan da sve obaveze iz osnovnog ugovora ispuni prijemniku iz ugovora o cesiji.

Bez osnova je i tvrdnja tužene da je ugovor zaključen između tužene i Ž. S. 30. 12. 1991. godine kupoprodajni ugovor, te da se iz tih razloga taj ugovor ima cijeliti u smislu odredaba Zakona o prometu nepokretnosti. Navedeni ugovor čiji primjerak se nalazi u spisu, prema sadržaju predstavlja klasičan ugovor o građenju što proizlazi iz prava i obaveza stranaka uređenih tim ugovorom, a koji ugovor je pravno definisan članom 630. ZOO. Uostalom, u samom ugovoru je naznačeno da je predmet ugovora izgradnja (a ne prodaja) stambenog prostora, tako da je bez ikakvog značaja što se u članu 8. i članu 9. tog ugovora naručilac radova naziva kupcem.

Pravilno su nižestepeni sudovi odlučili i o prigovoru zastarjelosti potraživanja koji je tokom postupka isticao tuženi, iako ne iz razloga koje sudovi navode u obrazloženjima svojim odluka. Naime, obaveza izvođača radova prema ugovoru o građenju je dospjela u maju 1992. godine, a tužba u ovom sporu podnesena je 22. jula 2002. godine. Kako za konkretno potraživanje važi opšti rok zastarjelosti iz člana 371. ZOO od 10 godina, prema ocjeni ovog suda zastarjelost nije nastupila. Tuženi gubi iz vida da rat koji je trajao na prostorima Bosne i Hercegovine ima karakter nesavladive prepreke iz člana 383. ZOO za čijeg trajanja povjeriocu nije bilo moguće da sudskim putem zahtijeva ispunjenje obaveza. Rat je trajao od 1992. godine, pa sve do 19. juna 1996. godine kada je Odlukom Narodne skupštine Republike Srpske ukinuto ratno stanje i stanje neposredne ratne opasnosti. Za to vrijeme zastarni rokovi nisu tekli i nastavili su da teku nakon 19. juna 1996. godine, odakle proizlazi da rok zastare od 10 godina koji se računa od dana dospjeća obaveze, do dana podnošenja tužbe nije protekao.

Dakle, prava iz ugovora o građenju koja je Ž. S. imao prema tuženoj prešla su na tužitelja ugovorom o cesiji. Članom 440. stav 1. ZOO određeno je da prijemnik ima prema dužniku ista prava koja je ustupilac imao prema dužniku do dana ustupanja. Ugovorom o građenju ustupilac je imao pravo od dužnika zahtijevati izgradnju i predaju stana u fazi upotrebljivosti, odnosno useljivosti (član 9. ugovora o građenju). Kako dužnik nije dovršio stan do nivoa njegove upotrebljivosti, to je tužitelj koji je stupio na mjesto naručioca radova, zahtijevao otklanjanje nedostataka što je među stranama nesporno. Tužena ni nakon toga nije otklonila nedostatke, to je tužitelj izvršio otklanjanje tih nedostataka na njen račun koje pravo mu proizlazi iz člana 620. stav 3. ZOO. Dakle, pravo tužitelja da zahtijeva naknadu od tužene za uložena sredstva za dovršenje stana ne proizlazi iz odredbe člana 220. ZOO, jer se ne radi o poslovdstvu bez naloga budući da poslovi koje je preduzeo tužitelj nisu vršeni u interesu tužene, što bi bio neophodan uslov za primjenu člana 220. ZOO, nego pravo tužitelja proizlazi iz odredbe naprijed navedenog člana 620. stav 3. ZOO u vezi člana 641. istog zakona.

Kako u reviziji drugih prigovora nema, a osporenom odlukom nisu počinje povrede na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je na osnovu člana 248. Zakona o parničnom postupku valjalo odlučiti kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Petar Bajić

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić